

**UNIVERSITATEA “TIBISCUS” DIN TIMIȘOARA
FACULTATEA DE PSIHOLOGIE
MASTER: PSIHOTERAPII ȘI PSIHOLOGIE CLINICĂ**

**FIȘA DISCIPLINEI
“Teorii ale personalității”**

**Anul universitar
2023-2024**

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA „TIBISCUS” din TIMIȘOARA
1.2. Facultatea	PSIHOLOGIE
1.3. Departamentul	PSIHOLOGIE
1.4. Domeniul de studii	Psihologie
1.5. Ciclul de studii	Master – 2 ani
1.6. Programul de studii/Calificarea	Psihoterapii și psihologie clinică / Psiholog

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	TEORII ALE PERSONALITĂȚII					
2.2. Codul disciplinei	MPPC144					
2.3. Titularul activității de curs	As. univ. dr. Todea Adina					
2.5. Titularul activității de seminar	As. univ. dr. Todea Adina					
2.5. Anul de studiu	I	2.6. Semestrul	2	2.7. Tipul de evaluare	E	2.8. Regimul disciplinei Disciplină de aprofundare, opțională

3. Timpul total estimat

3.1. Numărul de ore pe săptămână	4	din care 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					15
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platforme electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					15
Tutoriat					6
Examinări					4
Alte activități					6
3.7. Total ore studiu individual					19
3.8. Total ore pe semestru					75
3.9. Numărul de credite					3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Curs introductiv de psihologia personalității
4.2. de competențe	Căutare în baze de date științifice Scanare a unui articol științific Digitale

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Este necesară prezența la minim 50% din numărul total al cursurilor
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	Este necesară prezența la minim 50% din numărul total al seminariilor

Condiții tehnice necesare de acces și participare

Activitatea de curs și de seminar, dacă este desfășurată online, va utiliza diferite aplicații software interactive ce pot permite o mai bună interacțiune cu studenții. Studenții vor primi un link pe care să se conecteze, prin urmare este necesar să aibă la dispoziție un device pentru a putea participa la activități.

6. Competențe specifice acumulate

6.1. Competențe profesionale	CP1 Cunoașterea bazei teoretice și a eticii profesionale în psihologia clinică, consiliere psihologică și psihoterapie; CP2 Investigarea și evaluarea tulburărilor psihologice de natură clinică;
6.2. Competențe transversale	CT1 Dezvoltarea autonomiei, responsabilității și inițiativei.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none">Dezvoltarea competențelor specifice în domeniul teoriilor personalității
7.2. Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none">Prezentarea și exemplificarea principalelor aspecte legate de sănătate și boală cu relevanță în psihologie și psihoterapiePrezentarea principiilor intervenției validate științific în domeniu;Formarea unei perspective proprii asupra personalității, pornind de la abordările majore ale acesteia;Evaluarea teoriilor și modelelor personalității pe baza unui set de criterii standard;Familiarizarea cu metodele de cercetare și interpretare specifice teoriilor majore ale personalității.

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
1. Curs introductiv. Delimitări științifice ale disciplinei. Studiul personalității de-a lungul timpului	prelegerea interactivă, conversația euristică, învățarea prin descoperire, exemplificarea	2 ore
2. Structura personalității și stadiile dezvoltării. Factori psihosociale și genetici implicați în structurarea personalității	prelegerea interactivă, conversația euristică, învățarea prin descoperire, exemplificarea	2 ore
3. Teorii ale personalității în psihanaliză. Teoriile lui S. Freud, A. Adler și G. Jung.	prelegerea interactivă, conversația euristică, învățarea prin descoperire, exemplificarea	2 ore
4. Teorii ale personalității la K.Horney și E. Erickson	prelegerea interactivă, conversația euristică, învățarea prin descoperire, exemplificarea	2 ore
5. Teoriile comportamentale și ale învățării sociale. Teoriile lui Skinner, Bandura, Dollard și Miller	prelegerea interactivă, conversația euristică, învățarea prin descoperire, exemplificarea	2 ore
6. Teoria personalității formulate de Eysenck, Cattell și a lui Allport	prelegerea interactivă, conversația euristică, învățarea prin descoperire, exemplificarea	2 ore

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
7. Teoriile umaniste și existențiale asupra personalității. A. Maslow, K. Rogers și Rollo May.	prelegerea interactivă, conversația euristică, învățarea prin descoperire, exemplificarea	2 ore
8. Teoriile trăsăturilor și Teoria „Big Five” a lui Costa și McCrae	prelegerea interactivă, conversația euristică, învățarea prin descoperire, exemplificarea	2 ore
9. Detalierea celor cinci factori: extraversiunea; deschiderea spre experiență; agreabilitatea; conștiinciozitatea și neuroticismul. Profile de personalitate pe baza celor cinci dimensiuni.	prelegerea interactivă, conversația euristică, învățarea prin descoperire, exemplificarea	2 ore
10. Personalitatea de tip A-B-C-D. Conceptul de sine (stima de sine, identitatea, scenariul de viață), locus of control, autoeficiența.	prelegerea interactivă, conversația euristică, învățarea prin descoperire, exemplificarea	2 ore
11. Metode de evaluare a personalității în diferite paradigme. Chestionarele de evaluare a personalității.	prelegerea interactivă, conversația euristică, învățarea prin descoperire, exemplificarea	2 ore
12. Aspecte clinice în evaluarea personalității. Utilizarea chestionarelor de evaluare a personalității în psihoterapie	prelegerea interactivă, conversația euristică, învățarea prin descoperire, exemplificarea	2 ore
13. Aspecte etice în evaluarea personalității.	prelegerea interactivă, conversația euristică, învățarea prin descoperire, exemplificarea	2 ore
C14. Curs recapitulativ. Principalele teorii ale personalității. Evaluarea personalității.	conversația euristică, învățarea prin descoperire, exemplificarea	2 ore
Bibliografie principală		
<ol style="list-style-type: none"> Allport, G., (1981). <i>Structura și dezvoltarea personalității</i>. București: Editura Didactică și Pedagogică. Boeree, C.G. (2006). <i>Personality Theories</i>. Disponibil la http://www.ship.edu/%7Ecgboree/perscontents.html. Bonchiș, E., Drugaș, M., Trip, S., Dindelegan, C. (2009). <i>Introducere în Psihologia personalității (ediția a II-a)</i>. Oradea: Editura Universității din Oradea. Costa, P. T., & McCrae, R. R. (1998). Six approaches to the explanation of facets level traits: examples from conscientiousness. <i>European Journal Of Personality</i>, 12(2), 117-134 DeYoung, C., Quilty, L., Peterson, J., & Carver, Charles S. (2007). <i>Between Facets and Domains: 10 Aspects of the Big Five</i>. <i>Journal of Personality and Social Psychology</i>, 93(5), 880-896 Engler, B. (1999). <i>Personality Theories. An Introduction</i>. Boston: Houghton Mifflin Company. Ewan, R.B. (2012). <i>Introducere în teoriile personalității (ed. a XII-a)</i>. București: Editura Trei. Hergenhahn, B.R., Olson, M.H. (1999). <i>An Introduction to Theories of Personality (5th ed.)</i>. Upper Saddle River, New Jersey: Prentice-Hall, Inc. Lester, D. (1995). <i>Theories of Personality: A Systems Approach</i>. Washington: Taylor and Francis. Matthews, G., Deary, I.J., Whiteman, M.C. (2005). <i>Psihologia personalității. Trăsături, cauze, consecințe</i>. Editura Polirom, Iași. Minulescu, M. (1996). <i>Chestionarele de personalitate în evaluarea psihologică</i>. București: 		

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
<p>Garell Publishing House.</p> <p>12. Opre, A., Boroș, S. (2006). <i>Personalitatea în abordările psihologiei contemporane</i>. Editura ASCR, Cluj-Napoca.</p> <p>13. Schultz, D. (1986). <i>Theories of Personality (3rd edition)</i>. Pacific Grove, California: Brooks/Cole Publishing Company.</p> <p>Bibliografie secundară</p> <p>14. Adorno, T. W., Frenkel-Brunswik, E., Levinson, D. J., & Sanford, R. N. (1950). <i>The authoritarian personality</i>. New York: Harper and Row (pp. 228).</p> <p>15. Allport, G. W. (1937). <i>Personality: A psychological interpretation</i>. New York: H. Holt and Company.</p> <p>16. Bandura, A. (1977). <i>Social learning theory</i>. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.</p> <p>17. Cattell, R. B. (1965). <i>The scientific analysis of personality</i>. Baltimore: Penguin Books.</p> <p>18. Eysenck, H. J. (1952). <i>The scientific study of personality</i>.</p> <p>19. Eysenck, H. J. (1966). Personality and experimental psychology. <i>Bulletin of the British Psychological Society</i>.</p> <p>20. Eysenck, H. J. (1967). <i>The biological basis of personality (Vol. 689)</i>. Transaction publishers.</p> <p>21. Hyman, H. H., & Sheatsley, P. (1956). <i>Attitudes Toward Desegregation</i>. <i>Scientific American</i>, 195:35-39.</p> <p>22. Loehlin, J. C., Willerman, L., & Horn, J. M. (1988). Human behavior genetics. <i>Annual Review of Psychology</i>, 39(1), 101-133.</p> <p>23. Pervin, L. A. (1993). <i>Personality: Theory and research</i>. John Wiley & Sons.</p>		

8.2. Seminar	Metode de seminarizare	Observații
1. Delimitări științifice ale disciplinei. Studiul personalității de-a lungul timpului	învățarea prin descoperire, lectura activă, învățarea în echipă	2 ore
2. Curentul psihodinamic în teoriile personalității	învățarea prin descoperire, lectura activă, învățarea în echipă	2 ore
3. Abordarea personalității în psihologia analitică a lui Jung. Principiile, arhetipurile, psihotipurile.	învățarea prin descoperire, lectura activă, învățarea în echipă, studiul de caz	2 ore
4. Perspectiva unidimensională asupra personalității. Locus of control. Personalitatea A-B-C-D	învățarea prin descoperire, lectura activă, învățarea în echipă, studiul de caz	2 ore
5. Teoria trăsăturilor a lui Allport. Tipologii	învățarea prin descoperire, lectura activă, învățarea în echipă, studiul de caz	2 ore
6. Modelul lui Eysenck în 3 dimensiuni al personalității Factorul ca descriptor și structura ierarhică a personalității.	învățarea prin descoperire, lectura activă, învățarea în echipă, studiul de caz	2 ore
7. Perspectiva umanistă asupra personalității. Structurarea trebuințelor la A. Maslow. Metamotivația.	învățarea prin descoperire, lectura activă, învățarea în echipă, studiul de caz	2 ore

8. Teoria învățării sociale a lui Banduras. Teoria lui Rotter despre învățarea socială Determinismul reciproc. Învățarea observațională. Modelarea. Auto-eficiența	învățarea prin descoperire, lectura activă, învățarea în echipă, studiul de caz	2 ore
9. Teoria Big Five a lui Costa și McCrae	învățarea prin descoperire, lectura activă, învățarea în echipă, studiul de caz	2 ore
10. Metode de evaluare a personalității în diferite paradigme de analiză	învățarea prin descoperire, lectura activă, învățarea în echipă, studiul de caz	2 ore
11. Chestionare de evaluare a personalității	învățarea prin descoperire, lectura activă, învățarea în echipă, studiul de caz	2 ore
12. Variabila personalității în abordările psihoterapeutice	învățarea prin descoperire, lectura activă, învățarea în echipă, studiul de caz	2 ore
13. Etica în evaluarea personalității. Semnificația rezultatelor în evaluarea personalității	învățarea prin descoperire, lectura activă, învățarea în echipă, studiul de caz	2 ore
14 Privire retrospectivă. Integrarea conceptelor din psihologia personalității.	învățarea prin descoperire, lectura activă, învățarea în echipă, studiul de caz	2 ore

Bibliografie

1. Bermúdez, J. (2004). *Psihologia personalității. Teorie și cercetare*. (Vol. I și II). Unitatea didactică a UNED. Madrid.
2. Block, J. (1993). *Studying personality the long way*. In D. C. Funder, R. D. Parke, C. Tomlinson-Keasey, & K. Widaman (Eds.), *Studying lives through time: Personality and development* (pp. 9–41). American Psychological Association. <https://doi.org/10.1037/10127-018>.
3. Hermangómez, L. și Fernández, C. (2012). *Psihologia personalității și a diferențierii*. Manualul de pregătire a CEDE PIR, 07. CEDE: Madrid.
4. Hogan, R., & Nicholson, R. A. (1988). *The meaning of personality test scores*. *American Psychologist*, 43(8), 621–626. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.43.8.621>
5. Hough, L. M., & Johnson, J. W. (2013). *Use and importance of personality variables in work settings*. In N. W. Schmitt, S. Highhouse, & I. B. Weiner (Eds.), *Handbook of psychology: Industrial and organizational psychology* (pp. 211–243). John Wiley & Sons, Inc.
6. Messick, S. (1965). *Personality measurement and the ethics of assessment*. *American Psychologist*, 20(2), 136–142. <https://doi.org/10.1037/h0021712>
7. Morey, L. C. (2004). The Personality Assessment Inventory (PAI). In M. E. Maruish (Ed.), *The use of psychological testing for treatment planning and outcomes assessment: Instruments for adults* (pp. 509–551). Lawrence Erlbaum Associates Publishers.
8. Opre, A. (coord.)(2006). *Noi tendințe în psihologia personalității. Modele teoretice*. Cluj-Napoca: Editura ASCR.
9. Shoda, Y., Mischel, W. (2000). Reconciling contextualism with the core assumptions of Personality Psychology. *European Journal of Psychology*, 14, 407-428.
10. Sarason, Irwin G.. "Personality assessment". *Encyclopedia Britannica*, 1 Oct. 2019,

<https://www.britannica.com/science/personality-assessment>. Accessed 20 September 2021.

11. Quilty LC, Ayearst L, Chmielewski M, Pollock BG, Bagby RM. *The Psychometric Properties of the Personality Inventory for DSM-5 in an APA DSM-5 Field Trial Sample. Assessment.* 2013;20(3):362-369. doi:10.1177/1073191113486183.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile predate și competențele vizate în cadrul cursurilor și seminariilor sunt în acord cu standardele de bune-practici la nivel național și internațional în domeniu și intervențiilor psihologice clinice validate științific și corespund principiilor CPR.

10. Evaluare

Tip de activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Curs	Modul de analiză, sinteză și integrare a informației teoretice	Evaluare finală - examen/ test grilă	70%
10.5. Seminar	Modul de analiză, sinteză și transfer a cunoștințelor teoretice în aplicații practice	Proiect de cercetare pe baza tematicii studiate	30 %
10.6. Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none">• Notarea cu minim 5 la evaluarea finală.• Toate condițiile și criteriile de evaluare rămân valabile și pentru sesiunile de restanțe.			

Data completării
22.09.2023

Semnătura titularului de curs
As. univ. dr. Todea Adina

Semnătura titularului
As. univ. dr. Todea Adina

Data avizării în departament

29.09.2023

Semnătura directorului de departament